

НАУКОВИЙ АЛЬМАНАХ МИСТЕЦТВА ТА ОСВІТИ
Міжнародна науково-практична онлайн-конференція
«Мистецька освіта: виклики та перспективи»

Місію, але сьогодні, у такий складний для всіх нас час ми маємо бути променями світла, миру і добра, єднатися, щоб український голос у світі за звучав ще з більшою любов'ю до України, гідністю і вірою в Перемогу.

Список використаних джерел:

1. II Міжнародний фестиваль-конкурс «Мистецькі промені України»
<https://www.facebook.com/groups/932160605061466> (дата звернення 13.11.2025)
2. II Міжнародний фестиваль-конкурс «Мистецькі промені України»
<https://familytimes.com.ua/festival-konkurs-mistietski-promieni-ukrayini/> (дата звернення 13.11.2025)

DOI:

**FUNDACJA «BRATERSTWO» – PRZESTRZEŃ DIALOGU
MIĘDZYKULTUROWEGO MIĘDZY UKRAINĄ, POLSKĄ A SŁOWACJĄ**

*Krejczy W., Prezes Zarządu Małopolskiej Fundacji Przyjaźni
Polsko-Ukraińsko-Słowackiej «Braterstwo»*
Małopolska Fundacja Przyjaźni Polsko-Ukraińsko-Słowackiej «Braterstwo»

Швець І.Б., Народна артистка України, професор
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського

Abstrakt. Artykuł przedstawia działalność Małopolskiej Fundacji Przyjaźni Polsko-Ukraińsko-Słowackiej «Braterstwo» jako przykładu skutecznej współpracy międzykulturowej w kontekście integracji europejskiej Ukrainy. Autorzy analizują inicjatywy fundacji w dziedzinie kultury, edukacji, sportu i pomocy humanitarnej, podkreślając ich znaczenie dla budowania dialogu i solidarności między narodami regionu karpacciego.

Słowa kluczowe: dialog międzykulturowy, współpraca międzynarodowa, fundacja, Ukraina, Polska, Słowacja, kultura pogranicza, młodzież, solidarność, integracja europejska.

Abstract. The article presents the activities of the Małopolska Foundation of Polish-Ukrainian-Slovak Friendship «Braterstwo» as an example of effective intercultural cooperation in the context of Ukraine's European integration. The authors analyze the foundation's initiatives in the fields of culture, education, sports, and humanitarian aid, emphasizing their importance in building dialogue and solidarity among the nations of the Carpathian region.

Keywords: intercultural dialogue, international cooperation, foundation, Ukraine, Poland, Slovakia, borderland culture, youth, solidarity, European integration.

НАУКОВИЙ АЛЬМАНАХ МИСТЕЦТВА ТА ОСВІТИ
Міжнародна науково-практична онлайн-конференція
«Мистецька освіта: виклики та перспективи»

***Анотація.** У статті представлено діяльність Малопольського фонду Польсько-Українсько-Словацької дружби «Братерство» як приклад ефективної міжкультурної співпраці в контексті європейської інтеграції України. Авторі аналізують ініціативи фонду в сферах культури, освіти, спорту та гуманітарної допомоги, підкреслюючи їхню важливість у побудові діалогу та солідарності між народами Карпатського регіону.*

***Ключові слова:** міжкультурний діалог, міжнародна співпраця, фонд, Україна, Польща, Словаччина, культура прикордоння, молодь, солідарність, європейська інтеграція.*

W czasie wyzwań geopolitycznych oraz rosnącej polaryzacji społecznej, więzi międzykulturowe pomiędzy Ukrainą a krajami europejskimi stają się nieocenioną wartością. Nie tylko sprzyjają one wzajemnemu zrozumieniu między narodami, ale również kształtują nowy model solidarności obywatelskiej, oparty na wymianie kulturowej, wspólnych wartościach i otwartości na drugiego człowieka. Dla Ukrainy, która aktywnie dąży do integracji europejskiej, komunikacja międzykulturowa nie jest wyłącznie narzędziem współpracy, ale również jednym z filarów budowania nowoczesnej tożsamości opartej na otwartości, tolerancji oraz wielokulturowości. W tym kontekście ogromną rolę odgrywają inicjatywy społeczne, które potrafią łączyć ludzi, idee i regiony poprzez kulturę i wspólne działania. Jedną z takich inicjatyw jest Małopolska Fundacja Przyjaźni Polsko-Ukraińsko-Słowackiej «Braterstwo», założona przez Władysława Krejczy'ego, z Henrykiem Czornym na czele rady fundacji. Chociaż jej siedziba znajduje się w województwie małopolskim w Polsce, zasięg działalności obejmuje dużo szerszy obszar – od Polski, przez Ukrainę, aż po Słowację.

Od momentu powstania w 2013 roku, Fundacja «Braterstwo» stała się aktywną platformą współpracy sąsiadujących krajów w dziedzinie kultury, edukacji, sportu oraz pomocy humanitarnej. Jej misja jest zgodna z europejskimi standardami solidarności, partnerstwa i demokratycznego rozwoju. Fundamentem działalności fundacji jest idea «kultury pogranicza» – przestrzeni, w której języki, tradycje, zwyczaje i religie różnych narodów współistnieją i wzajemnie się wzbogacają. To właśnie w regionie Karpat kształtuje się unikalny model współistnienia, który fundacja «Braterstwo» chce chronić i rozwijać. Jednym z najważniejszych osiągnięć Fundacji jest nawiązanie oficjalnego partnerstwa z kluczowymi instytucjami ukraińskimi. W ramach udziału w największym w Europie Środkowo-Wschodniej Forum Ekonomicznym w Krynicy-Zdroju, zorganizowano wizytę delegacji z obwodu winnickiego, reprezentującej

środowiska polityczne, edukacyjne, kulturalne i biznesowe. Efektem tego było podpisanie umowy o współpracy z Międzynarodową Organizacją Społeczną «Ukraina-Polska-Niemcy» oraz z Euroregionem «Dniestr», co otworzyło nowe możliwości dla dialogu międzynarodowego, także z krajami Partnerstwa Wschodniego, jak Mołdawia czy Gruzja.

Fundacja dynamicznie rozwija również kontakty kulturalne, zwłaszcza wspierając młodzież i artystów. Każdego roku w Krynicy-Zdroju odbywa się Międzynarodowy Festiwal Twórczości Dzieci i Młodzieży «Fontanna Talentów», podczas którego uczestnicy z Polski, Ukrainy i Słowacji prezentują swoje dziedzictwo muzyczne i taneczne. W latach 2024 i 2025 aktywny udział w festiwalu wzięli studenci Wydziału Sztuki i Technologii Edukacji Artystycznej Winnickiego Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego im. Mychajła Kociubynskiego. Gościem honorowym festiwalu była Artystka Narodowa Ukrainy, profesor Iryna Szweć, której występy stały się ozdobą koncertowego programu [4, p.159; 6, p. 64]. Fundacja wielokrotnie współorganizowała także udział ukraińskich wykonawców – laureatów Międzynarodowego Konkursu Piosenki «Muzyczny Parasol» – w koncertach w różnych miastach Polski, gdzie ich występy spotkały się z dużym uznaniem.

Kolejnym istotnym obszarem działalności Fundacji jest organizacja plenerów artystycznych. Międzynarodowy projekt «Braterskie Spojrzenie» zgromadził artystów z różnych krajów, którzy przyjechali do Krynicy-Zdroju na rezydencje twórcze, dzielili się doświadczeniem z polskimi kolegami i tworzyli dzieła oddające piękno pogranicza. W przedsięwzięciu wzięli udział studenci Uniwersytetu im. Borysa Hrinchenki w Kijowie (pod kierunkiem Ołeksandry Barbalat), studenci Kamieniecko-Podolskiego Uniwersytetu Narodowego im. Iwana Ohijenki (pod kierunkiem Serhija Łuca), studenci Instytutu Sztuki Stosowanej i Dekoracyjnej Lwowskiej ASP w Kołomyi oraz uczniowie szkoły emalierskiej «Pracownia Słońca», którzy pracowali pod kierownictwem znanego ukraińskiego jubilera i emaliera Roiniego Chucidze.

Współpraca sportowa stanowi również istotne narzędzie komunikacji międzykulturowej. Dzięki wsparciu Fundacji zorganizowano turniej hokejowy z udziałem drużyn z Winnicy (Ukraina), Bardejowa (Słowacja), Krakowa i Krynicy-Zdroju (Polska). Tego rodzaju inicjatywy to nie tylko zawody sportowe, ale i forma żywej komunikacji, która pomaga budować relacje międzyludzkie i wzajemne zaufanie wśród młodzieży z różnych krajów.

НАУКОВИЙ АЛЬМАНАХ МИСТЕЦТВА ТА ОСВІТИ
Міжнародна науково-практична онлайн-конференція
«Мистецька освіта: виклики та перспективи»

Fundacja aktywnie działa także w obszarze edukacji. Jednym z ważnych osiągnięć było podpisanie porozumień o współpracy między szkołami w Krynicy-Zdroju a placówkami edukacyjnymi w Winnicy i Chmielniku. Organizacja planuje także kursy języka polskiego dla młodzieży ukraińskiej oraz sesje edukacyjne dla przedstawicieli samorządów lokalnych z Ukrainy. Są to działania, które nie tylko mają wymiar szkoleniowy, ale również pogłębiają zrozumienie międzykulturowe i sprzyjają integracji zawodowej.

Podczas pełnoskalowej inwazji Rosji na Ukrainę, Fundacja wykazała się ogromną odpowiedzialnością społeczną. Aktywnie włączyła się w pomoc humanitarną dla Ukraińców, dostarczając leki, odzież zimową, wspierając dzieci żołnierzy, organizując koncerty charytatywne i zbiórki darów. Swoimi działaniami przyczyniła się również do zapewnienia warunków dla uchodźców oraz pomogła społecznościom polskim i ukraińskim stawić czoła wyzwaniom humanitarnym.

Fundacja Przyjaźni Polsko-Ukraińsko-Słowackiej «Braterstwo» to nie tylko inicjatywa społeczna, lecz realne narzędzie dyplomacji kulturowej, które łączy ludzi, instytucje i regiony. Jej działalność dowodzi, że więzi kulturowe, edukacyjne i twórcze są siłą napędową stabilności, zaufania i wzajemnego zrozumienia w Europie. Szczególnie ważne jest wspieranie młodzieży oraz tworzenie przestrzeni twórczej, w której rodzi się nowe pokolenie obywateli, dostrzegających w różnorodności kulturowej nie zagrożenie, lecz zasób do wspólnego rozwoju. Inicjatywy Fundacji «Braterstwo» są zatem symbolem jedności ponad granicami i barierami politycznymi.

Список використаних джерел:

1. Грінченко Т., Магельницька Д. Діяльність фундації «Братерство» та Владислава Крейчі як приклад поглиблення і розвитку культурних зв'язків України та Польщі. «Українсько-польські мистецькі зв'язки: історія, сучасна практика та перспективи розвитку»: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 29-30 листопада 2023 р. Вінниця, 2023. С.21-26.
2. Добровольська Р. О., Швець І.Б., Білозерська Г.О. Сучасні інновації в мистецькій освіті: музикотерапевтичні, театральні-педагогічні та хорові технології: монографія. Вінниця, 2025. 125 с. URI: <https://dspace.vspu.edu.ua/handle/123456789/16260>
3. Кравцова, Н., Василевська-Скупа, Л., Швець, І. «Виклики сучасної мистецької освіти: перспективи професійної підготовки майбутнього вчителя». Наукові записки. Серія: Педагогічні науки 219 (2025): 176-181. <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2025-1-219-176-181>

НАУКОВИЙ АЛЬМАНАХ МИСТЕЦТВА ТА ОСВІТИ
Міжнародна науково-практична онлайн-конференція
«Мистецька освіта: виклики та перспективи»

4. Швець І. Б. Педагогічні основи виховання співочих навичок на заняттях з естрадного співу у студентів музично-педагогічного факультету. *Наукові записки. Серія: Педагогіка і психологія. Вип. 15.* Вінниця: ВДПУ, 2005. С. 158–159.

5. Braterstwo – Małopolska Fundacja Przyjaźni Polsko-Ukraińsko-Słowackiej. URL <https://spis.ngo.pl/136846-braterstwo-malopolska-fundacja-przyjazni-polsko-ukrainsko-slowackiej>

6. Muzyka O., Lopatiuk Y., Belinska T., Belozerskaya A., Shvets I. Art education in the context of the modern educational process. *Universal Journal of Educational Research.* 2020. Vol. 8(11D). 63-68 pp. URL : <http://surl.li/rbtmj>

DOI:

**МИСТЕЦТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ МІЖКУЛЬТУРНОГО ДІАЛОГУ
ТА ФОРМУВАННЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ**

Марущак О.В., кандидат педагогічних наук, доцент

Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського

***Анотація.** У статті проаналізовано мистецтво як унікальний, універсальний та потужний інструмент міжкультурного діалогу та формування толерантності в умовах посилення глобалізаційних процесів і зростання етнокультурної різноманітності суспільств. Зазначено, що естетичне сприйняття активує культурну емпатію, сприяє децентралізації свідомості та переносить розуміння культурної відмінності з раціонального на емоційно-ціннісний рівень, руйнуючи етноцентризм і поверхневі стереотипи. Для сталого формування толерантності запропоновано такі засоби, як організація спільних мистецьких проєктів і систематична інтеграція міжкультурних мистецьких програм в освіту, а мистецьку дипломатію визначено як стратегічний напрям міжнародної політики.*

***Ключові слова:** мистецтво, міжкультурний діалог, толерантність, культурна емпатія, культурна відмінність, мистецька дипломатія.*

***Abstract.** The article analyzes art as a unique, universal and powerful tool for intercultural dialogue and the formation of tolerance in the context of increasing globalization processes and the growth of ethnocultural diversity of societies. It is noted that aesthetic perception activates cultural empathy, contributes to the decentralization of consciousness and transfers the understanding of cultural difference from the rational to the emotional-value level, destroying ethnocentrism and superficial stereotypes. For the sustainable formation of tolerance, such means as the organization of joint art projects and the systematic integration of intercultural art programs into education are proposed, and art diplomacy is defined as a strategic direction of*